

Цюпак І.М. Сутність дефініції «тьютор» у сучасному просторі дошкільної освіти/ Цюпак І.М.// Підготовка сучасного педагога дошкільної та початкової освіти в умовах розбудови нової української школи: збірник матеріалів Всеукраїнської з міжнародною участю науково-практичної конференції (19-20 квітня 2018 р., Херсон). – Херсон, ТОВ «Борисфен-про», 2018 – С. 51-52.

Секція 3. Методологія, технології та методики реалізації освітнього процесу в закладах дошкільної освіти та школі I ступеня.

УДК: 37.04

Цюпак І.М.

кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри педагогіки дошкільної та початкової освіти,
Херсонський державний університет

СУТНІСТЬ ДЕФІНІЦІЇ «ТЮТОР» У СУЧАСНОМУ ПРОСТОРИ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

Система освіти повинна сприяти реалізації основних завдань соціально-економічного та культурного розвитку суспільства. За цих умов педагог має навчати орієнтуватися, творчо опрацьовувати й аналізувати різну інформацію, виділяти головне, робити висновки, застосовувати її на практиці, тобто формувати критично мислячу, орієнтовану на пізнання, здатну до самостійного життя особистість.

У дослідженні Сучану А. вивчено історико-педагогічні аспекти як вітчизняної (Барбарига А., Дудчик Л., Кічук Н., Строкова Т.), так і зарубіжної освіти (Бернштейн М., Гончаров М., Ільїна Т., Ковальова Т.) та з'ясовано, що на феномен тьюторства вперше було сфокусовано увагу в Англії ще у XII столітті. По суті, уся система роботи Оксфорда і Кембріджа побудована як тьюторська. У наш час тьюторська практика була названа по-різному: «класний керівник», «класна дама», «гувернер» «репетитор» та ін., при цьому вважалось принципово важливим, щоб самі фахівці розуміли, що вони здійснюють саме тьюторську діяльність [1].

У словнику «Термінологія в системі додаткової професійної освіти» трактування терміна «тьютор» визначається так: «тьютор (у перекладі з англ. –

викладач-консультант) – особа, яка полегшує процес навчання, роль якої – бути знаючим партнером своїх слухачів» [2, с. 74].

Тьютор - *tutor* в перекладі з англійської - педагог-наставник. Етимологія цього слова (лат. *Tueor* - дбати, оберігати) пов'язана з поняттями - "захисник", "покровитель", "страж" [4]. Тьютор - педагог, який діє за принципом індивідуалізації і супроводжує побудову вихованцям своєї індивідуальної освітньої програми (Т. Ковальова); педагог-наставник, здатний забезпечити соціально-педагогічний супровід дітей при виборі та проходженні ними індивідуальних освітніх траєкторій; той, хто супроводжує процес освоєння нової діяльності.

Тьюторство в сучасній освіті - *педагогічна позиція, яка пов'язана зі спеціально організованою системою освіти*. Освітній процес, режим і характер занять складаються, виходячи з пізнавального інтересу, нахилів, здібностей сприйняття дитини. Рушійні сили в ній - це педагог-тьютор і його вихованець [6].

На думку Волобуєвої Т. тьютор - це нова спеціалізація діяльності педагога (вихователя, вчителя), що реалізується в умовах дистанційної форми навчання [5, с.14]. Тьютору властиві як традиційні функції вихователя, так і нові, пов'язані з принципово новими умовами організації освітнього процесу. Виконання професійних завдань тьютора передбачає передусім реалізацію функцій:

- консультанта, що виявляється в інформуванні, наданні слухачам порад, інформаційній підтримці навчання;

- менеджера, яка реалізується в керівництві та мотивації слухачів, консультаціях та комунікаціях із ними;

- фасилітатора, що виражається в налагодженні та підтриманні інформаційних зв'язків і взаємодії між слухачами та іншими учасниками системи освіти, у врегулюванні різних проблем, розв'язанні конфліктів, адаптації слухачів до нових форм освітнього процесу [3].

Проаналізовані Сучану А. та Кічук Н. довідкові джерела засвідчують, що сучасна наука визначає тьютора, як педагога, котрий займається певним і специфічним напрямом педагогічної діяльності. Наприклад, учитель – викладач, в основному, – передає знання, уміння, навички, а вихователь (також представник педагогічної діяльності) здебільшого прищеплює вихованцям життєві цінності. Разом з цим існує думка про те, що «тьютор» – це педагог, який професійно супроводжує індивідуальну освітню програму дитини чи дорослого. Він не передає безпосередньо загальних наукових знань, умінь та навичок, або виховує. Його домінуючим професійним завданням є педагогічно доцільна допомога дитині (чи дорослому) зафіксувати й усвідомити власні пізнавальні інтереси, визначити певні свої преференції, допомогти зрозуміти, де й яким чином можна себе презентувати, як успішну особистість, допомогти збудувати свою освітню програму задля визначення траєкторії особистісного та кар'єрного зростання через максимальне врахування наявних особистісних ресурсів.

В часи збільшення об'єму інформації й прогресуючим розвитком інформаційно-комунікаційних технологій, виникає безперечна необхідність надання різноманітних освітніх послуг слухачам (тим хто отримує освіту) для побудови та реалізації особистої освітньої програми, що обумовлює необхідність впровадження технології тьюторської діяльності в педагогічну освіту.

Безперечно, здійснення освітніх перетворень є неможливим без розробки педагогічних технологій відповідної діяльності, що мають враховувати індивідуальні характеристики всіх учасників освітнього процесу та стати основою зближення теорії й практики. У розробці педагогічної технології тьюторського супроводу дітей дошкільного віку ми і вбачаємо перспективи подальших наукових розвідок.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Ася Сучану. Тьютор: якісно нове особистісно-професійне призначення викладача-консультанта у вищому навчальному закладі. [електронний ресурс] –

Матеріали XVIII Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції «Проблеми та перспективи розвитку науки на початку третього тисячоліття у країнах СНД» // Збірник наукових праць. – Переяслав-Хмельницький, 2013 р. – 272 с. - Режим доступу: <http://oldconf.neasmo.org.ua/node/1709>.

2. Беков Х.А. Терминология в системе дополнительного педагогического образования: словарь / Х.А. Беков, С.В. Широбоков, И.И. Кирьянов и др. – М. : ИПК госслужбы, 2001. – 107 с.

3. Неборачко О. В. Позиція тьютора в сучасній системі освіти [електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://intkonf.org/neborachko-o-v-pozitsiya-tyutora-v-suchasniy-sistemi-osviti/>

4. Онлайнновые языковые словари [Электронный ресурс] - Режим доступа: <http://www.wordreference.com/enru/tutor>.

5. Рольові вектори сучасного педагога//Управління освітою. - №11. - 2011. - С. 12-16.

6. Тьютор, тьюторський супровід [електронний ресурс]. – Режим доступу: http://stud.com.ua/46423/pedagogika/tyutor_tyutorskiy_suprovid.